

Hantering av kompensation för höga elpriser

Regeringen har som förslag att kompensera hushåll med hög elförbrukning under månaderna december 2021 till februari 2022, med anledning av de höga elpriserna. Utbetalning skulle enligt förslaget ske som en kreditering på elnätsbolagens fakturor. Vid stöd i riksdagen planeras compensationen att utfärdas i slutet av februari, vilket gör det möjligt för hushåll att bli kompenserade tidigast i mars 2022. I denna PM diskuteras huruvida en eventuell compensation bör hanteras i KPI.

Innehåll

1.	Bakgrund.....	3
1.1	Förslag från regeringen	3
1.2	Frågor för nämnden att ta ställning till	3
2.	Bör subventionen påverka KPI?	4
2.1	Vad säger KPI-utredningen (1999)?.....	4
2.2	Praxis och tidigare tillämpningar i KPI.....	5
2.3	Internationell vägledning.....	7
2.4	Argument för och emot att elpriskompensationen bör ingå i KPI	8
3.	Förslag till implementering i KPI	9
3.1	När ska kompensationen påverka index?	9
3.2	Förslag 1: Ersättningen påverkar KPI de månader som utbetalningarna sker	9
3.3	Förslag 2: Ersättningen justeras i Revindex 2022 för de månader som redan är fastställda i KPI	10
3.4	Förslag 3: Ersättningen justeras i Skuggindex.....	11
3.5	Förslag 4: Ersättningen justeras inte i KPI	11
4.	Diskussion.....	11
	Referenser.....	13

1. Bakgrund

1.1 Förslag från regeringen

Eftersom en formell ändringsbudget inte presenterats ännu så baseras denna PM på den information som getts i form av två pressmeddelanden från regeringen (presenterade den 12:e och den 20:e januari 2022).

Den 12:e januari 2022 meddelade regeringen att de avser kompensera hushåll som drabbats av höga elpriser under 2021 och 2022 (Regeringen, 2022a). Kompensationen skulle avse månaderna december 2021 till och med februari 2022, och relateras till storleken på hushållens månatliga elförbrukning under samma period.

Den 20:e januari 2022 presenterades fler detaljer kring den tänka kompensationen, samt en tidsplan för införandet (Regeringen, 2022b). Tanken är att kompensationen ska utgå från en förbrukningstrappa, där lägsta kompensation ges till hushåll som har förbrukat minst 700 kWh/månad och högsta kompensation ges till hushåll som förbrukar mer än 2000 kWh/månad. Utbetalning ska enligt plan ske som en kreditering på elnätsbolagens fakturor. Regeringen avsätter cirka sju miljarder kronor för dessa ersättningar.

En formell ändringsbudget kommer att presenteras av regeringen i början av februari. Detta innebär att riksdagen kan komma att fatta beslut om förslaget i slutet av februari och att eventuell utbetalning till hushåll tidigast blir aktuell i mars.

1.2 Frågor för nämnden att ta ställning till

- Bör kompensationen påverka KPI? Om ja, bör den i så fall påverka KPI vid utbetalning eller för de månader som det kompenseras för?
- Bör tidigare publicerade indextal (d.v.s. avseende åtminstone december 2021 till januari 2022) revideras om riksdagen beslutar enligt regeringens förslag?

I avsnitt 2 diskuteras huruvida en kompensation av denna typ rent principiellt bör påverka KPI och i avsnitt 3 hur detta i så fall rent tekniskt skulle kunna gå till. Diskussion i denna PM förs om KPI men påverkar även dess relaterade mått såsom KPIF m.m. Det harmoniserade måtten för konsumentpriser (HIKP) diskuteras inte i en stor utsträckning i denna PM, men SCB har som riktlinje att tillämpa liknande hantering för båda måtten.

2. Bör subventionen påverka KPI?

I detta avsnitt förs en principiell diskussion med stöd från manualer och praxis som redogör argument för och emot att elpriskompensationen bör ses som en subvention som påverkar KPI.

2.1 Vad säger KPI-utredningen (1999)?

Grunderna i KPI baseras främst från regeringens senaste utredning om KPI (SOU,1999). I utredningen står följande att läsa angående prisbegreppet:

”Hela det pris hushållen betalar för konsumtionsvaror och -tjänster bör uppfattas som kostnad för konsumtion, även om en del av priset utgörs av indirekt skatt¹. Däremot betraktas inte de ’indirekta kostnader för konsumtion’, som kan anses föreligga genom att hushållen får betala skatt på inkomst och förmögenhet för kollektiv finansiering av konsumtions-tjänster, som levnadskostnader i denna mening. Skälet är att det där inte finns något omedelbart samband mellan det enskilda hushållets kostnad för skatten och dess förbrukning av ifrågavarande tjänster. ”

Kostnader i form av beskattning på inkomst och förmögenhet bör generellt inte inkluderas i KPI eftersom de oftast inte kan kopplas till förbrukning av specifika varor eller tjänster. Vad gäller elpriskompensationen har den ingen koppling till beskattning av inkomst eller förmögenhet då kompensationen sker direkt på elnätsfakturan och inte via inkomstdeklarationen. Kompensationen kan kopplas direkt till förbrukningen av el.

Det framkommer även i SOU (1999) att KPI:s huvudsakliga syfte är för kompensationsändamål, där bland annat basbeloppet är en central del för att reglera kompensation. Om KPI justeras för elpriskompensationen kan även basbeloppet komma att påverkas framgent. Huruvida elpriskompensationen bör påverka den disponibla inkomsten genom basbeloppet då syftet är att temporärt direkt höja den disponibla inkomsten är något som SCB inte bör förhålla sig till enligt SOU (1999):

”Att användningen för kompensationsändamål är central betyder inte att KPI bör utformas med syftet att i alla situationer kunna ge svar på frågan vilka prisförändringar som bör föranleda kompenserande åtgärder, t.ex. ändring av prisbasbeloppet. Uppgiften för KPI är att visa hur hushållens kostnader för en oförändrad konsumtionsstandard påverkas av prisändringar – inklusive avgiftsändringar och inverkan från ändrade indirekta skatter och subventioner.

¹ En indirekt skatt är en skatt som betalas in av någon annan än den som är tänkt att bära den slutliga bördan av skatten. Exempel är tobaksskatten, som är tänkt att belasta konsumenten, men som betalas in till staten av företag som hanterar tobaksvaror. En direkt skatt, betalas in till staten av den som också är tänkt att bära bördan. Exempel på direkt skatt är inkomstskatten.

I vad mån exempelvis en politikomläggning mot ökad eller minskad andel avgiftsfinansiering inom sjukvård, barn- och äldreomsorg bör ge utslag i prisbasbeloppet, och därmed i pensions- och andra kompensationsbaserade system, är till stor del en politisk fråga. En sådan omläggning kan påverka hushållens ekonomi (deras budgetrestriktion) också på andra sätt än via avgifterna, t.ex. genom att de direkta skatterna ändras i motsatt riktning. En liknande situation uppkommer vid omfördelning av beskattningen mellan direkt och indirekt skatt, som t.ex. i det tidiga 90-talets skattereform. Den innebar en kraftig, uppåtriktad effekt på KPI genom att sänkt direkt skatt "finansierades" med höjd mervärdeskatt, vilket beaktades i särskild ordning vid fastställande av basbeloppet för 1991 och 1992. Beräkningsgrunderna för prisbasbeloppet kan, och har, ändrats också av andra skäl, t.ex. budgetpolitiska.

Frågan om rimlig eller rättvis kompensation i situationer som de här nämnda kan i praktiken inte lösas entydigt med hjälp av enbart ett "objektivt" mått av typ konsumentprisindex. Detta utgör ändå en viktig del av beslutsunderlaget, och kan under normala förhållanden – d.v.s. i frånvaro av stora förändringar i skatte- och avgiftspolitikerna – översättas till automatiska förändringar i prisbasbeloppet."

2.2 Praxis och tidigare tillämpningar i KPI

Praxis om retroaktiva beslut

I nämnden för konsumentprisindex (Nilsson, 2007) beslutades en praxis om att KPI enbart kan påverkas efter formella beslut (riksdagsbeslut) av åtgärder som retroaktivt påverkar hushållens kostnader. Skälet till beslutet var för att öka transparensen till användarna, det synes vara en klar fördel om ett riksdagsbeslut alltid inväntas så att missförstånd kan uteslutas. Även praktiska fördelar framhölls som ett skäl då det ofta inte finns tillräckligt med tid eller underlag för SCB att beräkna effekter innan ett formellt beslut har tagits av riksdagen.

Ränteavdraget

Hushållens skatteavdrag för ränteutgifter ("ränteavdraget"), togs med i KPI-beräkningen 2017 med motiveringen att ränteavdraget har en nära anknytning till boendet och på ett konkret sätt sänker hushållens räntekostnad. Ränteavdraget görs visserligen i den årliga deklarationen och ändrade direkta skatter är generellt inte något som hushållen ska kompenseras för i ett konsumentprisindex. Avsteg från denna princip fanns dock (och finns) redan i KPI i form av kommunal fastighetsavgift samt de produktnära ROT- och RUT-avdragen, som också tas ut i deklarationen.

Subvention av tandvård

Beräkning av prisindex för tandläkararvode utgår sedan 2019 från patienternas faktiska transaktionspris vid betalning. SCB får från Försäkringskassan detaljerad information om alla tandläkarbesök som sker i Sverige. Ändringen från 2019 gjorde att prisindex för tandläkarvården tog

hänsyn till alla sorters subventioner som används av konsumenterna, både från en subventionstrappa samt från det så kallade allmänna tandvårdsbidraget (ATB). ATB kan betraktas som en check som boende i Sverige kan nyttja vid besök hos tandläkare. Subventionen från ATB påverkar KPI när konsumenter köper tjänsten vilket gör att effekten slår olika för olika månader. Nuvarande beräkning av prisindex för tandläkararvode diskuterades på möte nummer 4 (Johansson m.fl. 2018) i Nämnden för konsumentprisindex, där nämnden såg det som fördelaktigt att index tog hänsyn till konsumentens faktiska utgifter som påverkas av samtliga subventioner.

Hanteringen av tandläkararvode kan ge vägledning frågan om elpriskompensationen på två sätt:

- ATB tas i beaktande trots att storleken på subventionen inte har någon koppling till vårdgivarens angivna pris. Givet en viss åldersintervall får alla konsumenter samma summa att konsumera på tandläkararvode
- ATB påverkar index den månaden som konsumenten utnyttjar sin check. Effekten sprids således ut över hela året men påverkar olika mycket för varje månad beroende på hur många som går till tandläkaren

SCB:s riktlinjer för revideringar

Då fastställda KPI ej är reviderbara har SCB tagit fram ett skuggindex som kan användas vid handhavandefel och när ny information tillkommer efter att KPI har publicerats och som skulle kunna ha påverkat KPI till den mån att användningen av statistiken skulle påverkas. Korrigeringar av mer löpande karaktär (nya vikter och revidering av mikrouppgifter) justeras i regel i det så kallade revindex (reviderade elementärindex), som i sin tur ger effekt på KPI på längre sikt genom den årliga korgeffekten. Beräkningstekniska metoder appliceras inte bakåt i tiden genom revideringar, utan länkas in i månadslänken för januari det år metodförändringen träder i kraft.

I dokumentet ”Riktlinjer och rutiner för revideringar av statistikvärden” (SCB, 2018) diskuteras under vilka förutsättningar korrigeringar av officiell statistisk bör göras:

”När behov av korrigering uppstår är det viktigt att ta ett samlat grepp om konsekvenserna för redovisad statistik. [...] Bedöm informationsvärdet av korrigeringen för att sedan kunna utforma redovisningen (eller eventuellt avstå).”

Det är alltså det bedömda ”informationsvärdet” som ska ligga till grund för beslut angående huruvida en revidering ska göras eller inte. Idén om informationsvärdet utvecklas ytterligare på ett annat ställe i samma dokument:

”Gemensamt för revideringar, oavsett kategori, är att de syftar till någon slags förbättring, samtidigt som de ofta innebär ett merarbete för såväl

producenter som användare (kollektivt sett). Termen informationsvärde kan ge vägledning för producentens bedömningar, även om den inte ger ett kvantitativt mått. Den definieras implicit genom frågan nedan.

- Hur mycket ökar en revidering informationsvärdet för användare som därigenom ska ändra/uppdatera sina beräkningar/analyser/ slutsatser?

För att avgöra om en revidering är motiverad krävs således en avvägning mellan å ena sidan förbättringen av statistikens kvalitet och å andra sidan merarbetet för användarna. Dialog med användare är viktig, liksom kunskap om statistiken och dess kvalitet.”

Utifrån ovan information har följande gränsvärde bedömts internt att vara rimligt att använda för KPI: Skuggindex ska beräknas om ett fel upptäcks vilket har påverkat årstakten med 0,1 procentenheter eller mer.

Gränsvärdet för revidering bör dock ställas i relation till den betydelse informationsvärdet har för användare samt även för arbetsbelastningen för SCB att beräkna skuggindex.

Skuggindex har använts i KPI vid tidigare tillfällen, bland annat vid det så kallade "Skofelet" under 2008 då fel upptäcktes i beräkningen av prisindex för skor. Då eventuell retroaktiv effekt av elpriskompensationen inte är ett beräkningstekniskt fel i KPI, är det snarare tillfället när SCB fick nytt underlag om ROT-stödets effekt på KPI som kan ge viss vägledning i denna situation. Beslutet om skattereduktion avsåg ROT-åtgärder som genomfördes fr.o.m. januari 2009 och beaktades i KPI fr.o.m. index för maj som var det första beräkningstillfället efter beslutet. Effekten på KPI vid införandet av ROT-avdragen var -0,1 procent, vilket baserades på en prognos från finansdepartementet avseende åtgärdens påverkan på statsbudgeten. SCB fick senare information om hur skattereduktionen fallit ut, och enligt en uppdaterad beräkning skulle effekten på KPI egentligen vara -0,4 procent. I samband med publiceringen av KPI för januari 2011, justerades indexnivån utifrån det nya underlaget och samtidigt publicerades en skuggindexserie för perioden maj 2009 – december 2010.

2.3 Internationell vägledning

Vid sidan av KPI beräknar SCB även HIKP, ett inflationsmått där metoderna harmoniserats med andra europeiska länder. HIKP-beräkningarna styrs av förordningar och en gemensam manual.

I HIKP:s ramförordning 2016/792 (EU, 2016) definieras att priset ska ta med nettot av skatter och subventioner:

‘purchase prices’ means the prices actually paid by purchasers for products, including any taxes less subsidies on the products, after the deduction of discounts from standard prices or charges, excluding interest or services charges added under credit arrangements and any extra

charges incurred as a result of failing to pay within the period specified at the time of purchase;

Genomförandeförordningen 2020/1148 (Eurostat, 2020) innehåller ett mer specifikt avsnitt om att ersättningar ("reimbursements") från staten ska dras från konsumentpriset, men då begränsat till områdena sjukvård, utbildning och social omsorg:

Observed prices for health, education and social protection products shall be net of reimbursements.

Att just dessa områden omfattas hänger ihop med att nationalräkenskaperna har motsvarande regler för beräkning hushållens konsumtion.

I den senaste versionen av den globala KPI-manualen (IMF, 2020) är formuleringen för ersättningar dock mer generell, även om sjukvård, utbildning och social omsorg nämns som exempel:

*2.111 When households pay the full market prices for products and are then subsequently reimbursed by governments, social security programs, or NPISH for some of the amounts paid, CPIs should record the market prices less the amounts reimbursed. This kind of arrangement is common for educational and medical expenditure (health, education, and social protection are addressed in Chapter 11).
IMF 2020, s.40.*

Denna formulering ger stöd till att elpriskompensationen bör tas med i KPI.

2.4 Argument för och emot att elpriskompensationen bör ingå i KPI

Argument emot att elpriskompensationen bör ingå i KPI

Stödet saknar koppling till det elpris konsumenten betalat och bestäms istället av förbrukning. Detta i kombination med att elpriset varierar betydligt mellan olika elområden och avtalstyper, gör att hushållets kostnad har en svagare koppling till ersättningsnivån än många andra subventioner. En sänkning eller slopande av energiskatten på el skulle ha påverkat prisnivån mer direkt. Elpriskompensationen skulle kunna ses som ett inkomststöd, som principiellt inte bör påverka KPI enligt SOU (1999).

I motsats till andra skatter och subventioner som genom åren tagits med i KPI-beräkningarna, är stödet också tillfälligt.

Argument för att elpriskompensationen bör ingå i KPI

Enbart det faktum att en koppling till priset saknas, är inte ett tillräckligt skäl för att betrakta stödet som out-of-scope för KPI. Genom åren har effekten av både subventioner och skatter utan koppling till priset fångats i KPI. Exempel är t.ex. miljöbilspremien på 00-talet (10 000 kr per bil, oberoende av bilens pris). Flertalet punktskatter betalas per enhet (t.ex.

liter, m³, kWh, flygresa, plastbärkasse, volymprocent alkohol m.m) och saknar direkt koppling till produktens pris. Även för det allmänna tandvårdsstödet finns svag koppling till angivet pris från vårdgivare då utbetalning av subventionen betalas ut oavsett priset för tjänsten, men tas ändå med i beräkningarna av prisindex för tandläkararvode.

Avdraget för ränteutgifter ("ränteavdraget") är mindre produktnära än elpriskompensationen, i den mening att det hamnar i inkomstdeklarationen istället för på bolåneräntefakturan. Ränteavdraget kommer hushållen till del i efterhand i likhet med elpriskompensationen. Ränteavdraget finns redan med i KPI.

I de svenska Nationalräkenskaperna utreds just nu hur stödet ska hanteras, i Norge har ett något annorlunda utformat elstöd införts sedan december 2021 (SSB, 2022).

3. Förslag till implementering i KPI

3.1 När ska kompensationen påverka index?

Då ett riksdagsbeslut om stöd för december-februari väntas i slutet på februari, kommer ersättningen åtminstone delvis betalas ut senare än vid fakturautskick för de berörda månaderna. Om KPI ska fånga effekten av elprisstödet, måste det åtminstone delvis ske retroaktivt, i den mening att de månader som kompensationen avser redan har passerat.

Det saknas inte exempel på subventioner som tagits med i KPI, trots att utbetalning sker i efterhand. Miljöbilspremien på 00-talet togs med i prisindex för Nya bilar och drogs från nybilspriset. Subventionen betalades ut till ägaren tidigast sex månader efter inköpet².

Givet att SCB finner stöd att betrakta elpriskompensationen som en prissubvention som bör påverka KPI, samt att vis del av elpriskompensationen bedöms som retroaktiv, kan fyra olika förslag tillämpas. Dessa beskrivs i avsnitten 3.2 till 3.5.

3.2 Förslag 1: Ersättningen påverkar KPI de månader som utbetalningarna sker

Om ersättningen enbart betraktas som en kreditering på en elfaktura skulle det vara rimligt att argumentera för att prisindex bör påverka de/dem månaderna som krediteringarna sker. Ersättning skulle då inte ses som en

² Enligt Förordning (2007:380) om miljöbilspremie.

retroaktiv sänkning av levnadskostnaderna, utan tas med i KPI när de på ett konkret sätt gör en skillnad i konsumentens plånbok.

Förslag 1 har få principiella argument, men är ett transparent och praktiskt genomförbart förslag. För SCB skulle alternativet inte medföra några revideringar i vare sig revindex eller skuggindex, vilket bedöms som en praktisk fördel. Givet att SCB kommunicerar vilka månader som elpriskompensationen kommer påverka KPI, blir det för användare tydligt vilka månader som kompensationen kommer påverka index. Att inte använda sig av skuggindex eller revindex för revideringar bör även vara en fördel för transparensen mot användare i och med att effekter enkelt går att härleda i de officiellt fastslagna indextalen.

3.3 Förslag 2: Ersättningen justeras i Revindex 2022 för de månader som redan är fastställda i KPI

De indexelement som ligger till grund för bland annat KPI:s årslänkar benämns revindex och beräknas i slutet av varje år. I revindex justeras eventuella fel i mikrodata och en uppdatering görs av vikter inom elementäraggregatet. I KPI:s indexkonstruktion kommer effekter av revindex år t in i två skeden. Det första skedet är när KPI publiceras i januari $t+1$, då enbart reviderat index för december år t skapar den näst sista länken för indextalets månandslänk, och påverkar indexnivån för hela det första året. I det andra skedet används revindex år t för att beräkna årslänken för $t+2$. I årslänken används årsmedelvärde för reviderat index.

Om elpriskompensationen tas med i reviderat index kommer inte december 2021 att kunna revideras då reviderade index för 2021 redan är spikade innan riksdagen hinner besluta om eventuell ersättning. Reviderade index för berörda månader under 2022 skulle dock kunna justeras eftersom dessa räknas fram i början på 2023. För att ta hänsyn till att reviderat index för 2021 inte går att justera finns tre alternativ:

- Effekten av elprisstödet i december 2021 bortses helt från beräkningarna i KPI
- Effekten av elprisstödet i december 2021 läggs på KPI för mars 2022
- Effekten av elprisstödet i december 2021 adderas på effekterna i januari (revindex) och februari 2022

Om ett formellt beslut hinner tas innan SCB har beräknat KPI för februari, kommer ersättningen påverka KPI direkt för åtminstone februari (även eventuellt mars månad givet ovan förslag). Reviderat index skulle således bara behöva användas i retroaktivt syfte för januari månad.

3.4 Förslag 3: Ersättningen justeras i Skuggindex

SCB skulle kunna använda sig av skuggindex för att justera prisindex retroaktivt för eventuella fel samt om ny information tillkommer efter att KPI är publicerade. Vid användning av skuggindex bör åtminstone (beroende på när formellt beslut av riksdagen fattas) december 2021 och januari 2022 justeras.

Justering i skuggindex påverkar inte redan fastställda indextal enligt KPI, men skulle påverka beräkningen av inflationstakten för de månader som skuggindex skiljer sig mot de fastställda talen i den kvot som beräknar inflationstakten. Likt förslag 1 och 2 kommer indexnivån påverkas under fem års tid eftersom KPI:s årslänkar även kommer justeras med elpriskompensationen.

3.5 Förslag 4: Ersättningen justeras inte i KPI

Även om SCB skulle bedöma att ersättning rent principiellt borde ingå i KPI kan det faktum att beslutet tas retroaktivt var skäl nog att ingen sorts av revidering bör göras. Enligt nuvarande praxis har SCB som regel att revidera ifall effekten skulle överstiga 0,1 procentenheter på KPI. Informationsvärdet för användare skulle kunna ses som litet, då ersättningen sker under en begränsad tid på tre månader. På lång sikt (mer än fem års sikt) kommer inte ersättningen att påverka indexnivån och således inte prisbasbeloppet.

4. Diskussion

SCB:s bedömning är att elpriskompensationen borde ha tagits med i KPI för perioden december 2021 – februari 2022, om det hade funnits ett riksdagsbeslut på förhand. Detta då kompensationen rent principiellt kan jämföras med exempelvis RUT-, ROT-, ränteavdragen, miljöbilspremierna och subventioner för tandvård, vilka alla påverkar KPI.

Eftersom ett formellt beslut om elprisstödet fattas tidigast i slutet av februari, skulle ett eventuellt hänsynstagande i KPI för åtminstone december- och januari-index, behöva ske retroaktivt.

En nackdel med att inkludera effekterna retroaktivt, är att detta inte ger en korrigerande i inflationstakten. Om justeringar tillämpas i revindex 2022 kommer dessa, i kombination med förändringar i vägningstalsstrukturen, att påverka KPI-talen under 2024 och 2025.

SCB föreslår att inte använda sig av skuggindex för att retroaktivt justera KPI. Utifrån SCB:s riktlinjer om revideringar är det inte självklart att den retroaktiva delen av elpriskompensationen bör ge upphov till användning av skuggindex. Detta då elpriskompensationen inte är ett handhavandefel i

beräkningarna och det informationsvärde som en eventuell revidering medför bedöms vara litet i och med att elpriskompensationen enbart gäller under tre månader. I dagsläget (givet nuvarande tekniska förutsättningar) är en beräkning av skuggindex med tillhörande revideringar av samtliga relaterade mått, uppdrag, vägningstal o.s.v., en resurskrävande uppgift. Detta verktyg bör därmed användas restriktivt. Arbetsbördan och medföljande risker för handhavandefel bör ställas i relation till den extra information som ett skuggindex skulle medföra i och med elpriskompensationen enbart är en temporär åtgärd som inte kommer påverka indexnivån på sikt.

SCB föreslår att eventuella retroaktiva ersättningar i åtminstone december och januari bör behandlas i revindex för 2022, enligt förslag 2 i detta PM. Elpriskompensationen bör i första hand hanteras direkt i KPI för februari månad, givet att ett formellt beslut hinner tas. Enda implikationen i förslag 2 är att elpriskompensationen för december 2021 inte kan revideras i revindex (se avsnitt 3.3 för alternativ till hantering).

Eftersom elprisstödet kompenserar för tre månaders elkonsumention, ligger det nära till hands att priseffekten på KPI också bör komma under tre månader, därav förslaget att även mars 2022 påverkas. Ett alternativ hade varit att fördela priseffekten av stödet på fler än tre månaders KPI-utfall. Att koncentrera priseffekten till tre eller färre månader ger en betydligt större effekt på inflationstakten för just de månader som berörs, än om effekten fördelats på en längre period. För indexseriens utveckling på längre sikt, spelar det dock ingen eller liten roll hur många månader priseffekten fördelas på. Eventuellt kan mer eller mindre schablonmässiga antaganden behöva göras av SCB gällande utbetalningarna.

Referenser

EU. 2016. *Regulation (EU) 2016/792 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on harmonised indices of consumer prices and the house price index, and repealing Council Regulation (EC) No 2494/95*. https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/ALL/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.135.01.0011.01.ENG (Hämtad 2022-01-27).

Eurostat. 2020. *Commission Implementing Regulation 2020/1148*. <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R1148&from=DA> (Hämtad 2022-01-27).

IMF. 2020. *Consumer Price Index Manual: Concepts and Methods*. <https://www.imf.org/en/Data/Statistics/cpi-manual> (Hämtad 2022-01-27).

Johansson, J. Ståhl, O och Tongur, C. 2018. *Prisvariabel i mätningen av tandvård*. Promemoria inför möte 4 i nämnden för Konsumentprisindex. <https://www.scb.se/contentassets/1b48f2064ebd46a78eda4d68d51c0403/4/prisvariabel-i-matningen-av-tandvard.pdf> (Hämtad 2022-01-27).

Nilsson, P. 2007. *Beslut med retroaktiv verkan – SCB:s praxis*. Promemoria inför möte 232 i nämnden för Konsumentprisindex.

Regeringen. 2022a. *Sex miljarder i elpriskompensation till hushållen*. (Pressmeddelande från Finansdepartementet, Infrastrukturdepartementet) <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2022/01/sex-miljarder-i-elpriskompensation-till-hushallen/> (Hämtad 2022-01-27).

Regeringen. 2022b. *Kompensation för höga elpriser*. (Pressmeddelande från Finansdepartementet, Infrastrukturdepartementet) <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2022/01/kompensation-for-hoga-elpriser/> (Hämtad 2022-01-27).

SCB. 2018. *Riktlinjer och rutiner för revideringar av statistikvärden*. (Dnr: 2018/870). https://www.scb.se/contentassets/0cd92207266d40eb8829244d51d90b94/riktlinjer_for_revideringar_av_statistikvarden.pdf (Hämtad 2022-01-27).

SOU. 1999. *Betänkande från Utredningen om konsumentprisindex*. Statens offentliga utredningar 1999:124.

SSB. 2022. *Kompensasjonsordning for strøm vil påvirke KPI*. <https://www.ssb.no/priser-og-prisindekser/konsumpriser/statistikk/konsumprisindeksen/kompensasjonsordning-for-strom-vil-pavirke-kpi> (Hämtad 2022-01-27).